

'Kunnen we, in het besef dat grenzen vrijheid mogelijk maken, op een duurzame manier de kring verruimen van mensen met wie we ons vereenzelvigen?'

- Paul Scheffer

De vluchtelingen crisis laat onze verlegenheid met grenzen beter dan ooit zien. Wie zijn wij, wereldburgers, om anderen de toegang tot ons grondgebied te ontzeggen? In dit essay betoogt Paul Scheffer, met de nodige filosofische distantie, dat een open samenleving alleen kan bestaan door enige ruimtelijke afbakening. Het gaat hier niet om de grenzen van de vrijheid, maar om 'de vrijheid van de grens'. Hoeveel begrenzing heeft een beschaving nodig die democratie en mensenrechten wil bevorderen? En wat is tegen die achtergrond een eigentijds vooruitgangsideaal?

Paul Scheffer (1954) publiceerde in 2007 *Het land van aankomst*, dat een bestseller werd, en in 2013 *Alles doet mee aan de werkelijkheid*, een portret van zijn grootvader, de filosoof en letterkundige Herman Wolf. Momenteel is Scheffer hoogleraar Europese Studies aan de universiteiten van Tilburg en Amsterdam.